

10.1.2014

Juha Kallonen
Tervajärventie 37 as 2
37501 LEMPÄÄLÄ

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMISESTA LEMPÄÄLÄN KARHUMÄEN KIVIAINESOTTO- JA MURSKAUS -HANKKEESEEN

HANKE

Juha Kallonen hakee ympäristö- ja maa-ainesottolupahakemusten tietojen (10.1.2013) mukaan toistaiseksi voimassa olevia lupaa kallion louhintaan ja kalliokiviaineksen murskaamiselle sekä muualta tuotavan kiviaineksen murskaamiselle kiviaineksen ja pintamaiden väliaikaiselle varastoinnille Lempäälän kunnan Pappilan kylän tilalla Karhumäki 6:2.

Hankkeen kokonaisottamismäärä on 890 000 m³ ja ottamisaika on 10 vuotta. Toiminta-alueen pinta-ala on noin 17 ha ja kaivualueen pinta-ala on 12 hehtaaria. Lisäksi pintamaita alueella on noin 68 000 m³. Vuosittain louhittavan ja murskattavan kallion määrä on keskimäärin 89 000 kiintokuutiometriä ja arviolta enintään noin 100 000 kiintokuutiometriä vuodessa. Alueelle murskattavaksi tuotavan kiviaineksen määrä on korkeintaan 9500 tonnia.

Hakemuksen mukaan **kuljetusreittejä alueelta on kaksi**, ja kuljetusmäärät jakautuvat pohjoiseen tai etelään suuntautuvien kuljetusten perusteella. Pohjoinen reitti hankealueelle olisi valtatie 3:lta Kylmäkorventietä Asemakylän taajama-alueen läpi Muurannotkontielle. Muurannotkontie on metsäautotie. Toinen reitti olisi Muurannotkontieltä Sorvalammentien ja Kylmäkorventien risteyksestä etelään Sorvalammentietä ja Vanattarantien kautta (joko Tampereentien kautta tai Moision kautta) maantielle 130 (Kuljuntie) ja tarvittaessa edelleen valtatie 3:lle. Kuljetuksia on hakemuksen mukaan keskimäärin 30–60 käyntiä eli 120 ohiajoa työpäivässä.

Louhintaa ja murskaustoimintaa ei ole kesällä. Murskaimen pölysuojausluokasta ja porausvaunun pölynerotuskyvystä ei ole vielä käytettävissä tietoa. Alueella on porausta klo 7–21 sekä murskausta klo 7–22 ja ylisuurten kivien rikutusta klo 8–18 välisenä aikana. Pyöräkuormaajankäyttö ja kuljetukset ajoittuvat klo 6–22. Laitoksen nimi on Karhumäen murskaamo.

Hankealueen pintavedet johdetaan kaivualueen kaakkoisosaan rakennettavaan laskeutusaltaaseen ja imeytetään maastoon. Hakemuksen täydennysosassa on esitetty *vaihtoehtoisia* toteuttamistapoja laskeutusaltaalle. Altaan päätyyn rakennetaan mittapato ja vedet johdetaan putkea pitkin Muurannotkontien alitse asennettavan rumpuputken kautta Muurannotkon kosteikkopainanteeseen.

ASIAN KÄSITTELY

Asian vireilletulo

Lempäälän Kuljun Asemakylän omakotiyhdistys ry tiedusteli ELY-keskukselta kirjallisesti (19.8.2013) YVA-menettelyn soveltamisesta Juha Kalloksen hankkeeseen. Kunta sai lupahakemusten kuulutusaikana elokuussa 2013 mielipiteitä, joissa vaadittiin YVA-menettelyn soveltamista. ELY-keskus otti asian vireille YVA-lain mukaisena päätösasiana ja ilmoitti vireille tulosta puhelimitse syyskuussa 2013 Juha Kalloselle.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen (10.12.2013). Hankkeesta vastaava esitti näkemyksensä muun muassa kaavoituksesta ja maankäytöstä, liikenteestä, melusta, tärinästä, hiukkasista. Liitteenä toimitettiin asiantuntija-arvio hajuheinään kohdistuvista vaikutuksista.

Neuvottelut viranomaisten kanssa

Pirkanmaan liitto 11.10.2013. Kallonen, Lempäälä, Kulju kiviaines-hankkeesta annetuissa viranomaislausunnoissa on riittävästi ja asianmukaisesti otettu jo huomioon Pirkanmaan 1. maakuntakaavan varaukset ja vahvistettavana olevan 2. maakuntavaihekaavan (liikenne ja logistiikka) varaukset. Pirkanmaan liitolla ei ole muutoin tarvetta kommentoida hankkeen ympäristövaikutuksia.

Pirkanmaan maakuntamuseo 12.9.2013. Kyseiseltä maa-ainesottohankkeen alueelta ei tunneta ennestään kiinteitä muinaisjäännöksiä. Museolla ei ole myöskään sellaisia ennakkotietoja tai havaintoja, joiden perusteella ottosuunnitelmaan liittyisi muinaisjäännösten tai muun kulttuuriympäristön huomioon otettavia näkökohtia. Historiallisen kartta-aineiston perusteella alue ei ole ollut asutuksen piirissä historiallisella ajalla.

ELY-keskus on ollut yhteydessä **Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluun.**

Muut viranomaislausunnot

Hankkeen ympäristö- ja maa-ainesottolupahakemuksista annetuista lausunnoista ilmenee hankkeen todennäköisiä ympäristövaikutuksia, jotka on otettu huomioon tunnistettaessa hankkeen todennäköisiä haitallisia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Lempäälän kunta, kaavoituksen lausunto kunnan ympäristölupaviranomaiselle 4.9.2013.

Pirkanmaan ELY-keskus, lausunto ympäristölupahakemuksesta 2.9.2013 ja lausunto maa-ainesoton lupahakemuksesta 3.9.2013 Lempäälän kunnalle.

HANKKEEN TODENNÄKÖISET MERKITTÄVÄT HAITALLISET YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Vaikutuksen nykyiseen ja suunniteltuun maankäyttöön

Pirkanmaan 29.3.2007 hyväksytyssä **1. maakuntakaavassa** alue sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolle suuntautuu tai on odotettavissa ulkoilukäyttöä (MU008). Alueelle tulisi kaavan suunnittelusuosituksen mukaan laatia ulkoilukäytön yleissuunnitelma. Maakuntakaavassa hankealueen itäreuna sijaitsee osittain taajamatoimintojen alueella (A) ja virkistysalueeksi (V) merkityllä alueella.

Suunniteltu maa-ainesottoalue sijaitsee alueella, jossa ympäristöministeriön 25.11.2013 vahvistaman **Pirkanmaan 2. vaihemaakuntakaavan** so. liikenne- ja logistiikkakaavan mukaan maankäytön suunnittelussa tulee varautua useisiin maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittäviin hankkeisiin.

Hanke sijoittuu Pirkanmaan 2. vaihemaakuntakaavassa alueelle, jolle osoitetaan muun muassa maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävä liikenteen ja logistiikan solmukohta (Is2) ja valtakunnallisesti merkittävän uuden pääradan yhteystarve Tampereen läntinen oikorata. Näiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon mm. ulkoilu- ja viheryhteyksien säilyminen.

Vireillä olevassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040:ssa tullaan osoittamaan tarkemmin Tampereen läntisen oikoradan sijaintia. Tampereen läntisen oikoradan tarkemman suunnittelun vaihtoehdoissa lähtöpiste sijoittuisi Lempäälän Vanattaran ja Kuljun Asemakylän välille. Maankäytön nopea kehittyminen Tampereen kaupunkiseudulla edellyttää aluevarauksen tekemistä oikoradalle lähitulevaisuudessa. Tavoite on samalla saada radalle aluevaraukset kuntien yleis- ja asemakaavoihin. Maakuntakaavan 2040 viherverkko tulee perustamaan aikaisemman maakuntakaavan varauksiin kuten Pirkkalan ja Lempäälän väliseen vyöhykkeeseen. Maakuntakaavan aikataulun mukaan kaavan maankäyttövaihtoehdot tulevat nähtävillä talvella 2014 ja maakuntakaavaluonnos vuoden 2014 lopulla, ja kaava olisi vahvistamisvaiheessa vuonna 2016.

Kuljun-Marjamäen-Moision-Keskustan **osayleiskaavassa** alue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, jossa on ulkoilun ohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja (MU-3). Hajuheiniä esiintymät ovat kaavassa SL-5 ja SL-6 -merkinnöillä. Hankkeen todennäköiselle vaikutusalueelle on osoitettu kaavassa taajaman asuinalueita (ap, ak).

Lempäälän kunnan toteuttama seudullinen Birgitan polku kulkee hankealueen halki koillisesta lounaaseen sekä hankealueen luoteiskulmassa, ja hankealueen läheisyydessä kulkee Lempäälän kunnan muita ulkoilu- ja retkeilyreittejä. Birgitan polku jatkuu ja yhdistyy Pirkkalan ulkoilu- ja retkeilyreittiin. Molemmat osuudet sijoittuvat 1. maakuntakaavan osoittamaan viherkäytävään.

Hankkeen vaikutukset voivat siten kohdistua Pirkanmaan 1. maakuntakaavan ja 2. vaihemaakuntakaavan sekä valmisteilla olevan maakuntakaava 2040 varauksien toteuttamiseen merkittävästi. Kaavojen suunnittelussa ja toteuttamisessa on veloitettu ottamaan huomioon useiden ympäristöarvojen säilyminen kuten luontoarvot sekä ulkoilu- ja virkistysyhteydet. Karhumäen hanke heikentää todennäköisesti merkittävästi mahdollisuuksia suunnitella ja toteuttaa maakuntakaavan varauksina osoitettuja valtakunnallisia ja maakunnallisia hankkeita ja niiden vaihtoehtoja Lempäälän ja Pirkkalan alueelle siten, että myös tietyt ympäristöarvot otetaan huomioon kaavojen tarkoittamalla tavalla.

Lähiasutus

Asemakylän taajaman asutus sijaitsee noin 700–900 metrin päässä ottamisalueesta. Asemakylässä on 400 asukasta. Vanattaraan on etäisyyttä reilu kilometri. Lähimmät lomiasunnot sijaitsevat Karhumäen hankkeesta vajaan kilometrin etäisyydellä. Kuljetusreittien varrella Lempäälän taajamat rajoittuvat tiehen.

Kuljetusten vaikutukset

Maa-aineksia ei saada alueelta maanteille kulkematta taajama-alueiden läpi.

Pohjoisella reitillä Kuljun asemakylän taajamarakenne on Kylmäkorventiessä kiinni ja tie on erittäin kapea ja mutkainen. Tätä kautta matka maanteille olisi varsin lyhyt, mutta Kylmäkorventie ei nykyisellään sovellu maa-ainesten ajoon. Liikenneturvallisuuden kannalta parempi olisi reitti Sorvalammentien ja Vanattarantien kautta maantielle 130 (Kuljuntie) ja tarvittaessa edelleen valtatie 3:lle.

Eteläisellä reitillä Sorvalammintien varressa ei ole kevyenliikenteen väylää, mutta Vanattarantien varressa on erillinen kevyenliikenteen väylä koko matkalla.

Kuljun Asemakylän omakotiyhdistys ry on jättänyt kunnalle yli 300 henkilön allekirjoittaman adressin, jossa tuodaan esiin mm. raskaan liikenteen haitat Kylmäkorventiellä.

Ympäristöonnettomuudet ja riskit

Hankkeesta vastaava esittää lupahakemuksen täydennyksissä, että kunnan toteuttama Birgitan polku siirrettäisiin hankealueen keskeltä kiertämään hankealuetta. Ulkoilureitin välittömään läheisyyteen sijoittuvan kallion räjäytykset voivat aiheuttaa merkittävää riskiä seudullisen ulkoilureitin käyttäjille.

Alueelta on tutkittu palanäytteen arseenipitoisuus, ja arseenipitoisuuden keskiarvo oli 15 mg/kg. Pitoisuus ylittää pilaantuneen maan (PIMA-asetus (214/2007) kynnyksarvon 5 mg/kg, mutta alittaa ohjearvot (alempi 50 mg/kg, ylempi 100 mg/kg). Yksittäisen näytteen mukaan hankealueen maaperän arseenipitoisuus olisi Pirkanmaan taustatasolla 26 mg/kg. Alueella muualta tuotavan maa-aineksen arseenipitoisuuksiin liittyy epävarmuutta.

Kiviainesottoalueen kallioperän arseenipitoisuuden aiheuttamien ympäristöriskien hallintaan ollaan julkaisemassa muun muassa näytteenottoon tarkempaa ohjeistusta meneillään olevan ASROCKS-hankkeen tulosten perusteella kesällä 2014.

Luonto

Hankealueelle ei sijoitu ELY-keskuksen tiedossa olevia luontoarvoja. Kuitenkin noin 500 metriä hankealueen eteläpuolella sijaitsee EU:n luontodirektiivin liitteeseen IV b kuuluvan hajuheinän esiintymiä.

Hanke ei todennäköisesti muuta hajuheinien kasvupaikkojen ekologiaa, eikä pölyvaikutus ulotu kasvupaikoille, joista lähin on noin 500 metrin etäisyydellä.

Ilmasto. Ilmastonmuutoksen vaikutuksia pintavesien määrään ei ole arvioitu.

Luonnonvarojen käyttö

Kiviainesten otto kohdistuu suoraan uusiutumattomien luonnonvarojen kulutukseen. Hankkeeseen sisältyy kiviainesten kierrätystä.

Melu, häiritsevyys, yhteisvaikutukset

Hankealueella melu alkaisi lupahakemuksen mukaan säännöllisesti aamukuudelta ja jatkuisi iltakymmeneen. Kuljetusreiteillä melu voisi siten alkaa ja jatkua yöaikana pidempäänkin.

Kulkureitti ottoalueelle on etelän kautta ja aloitusvaihe sijaitsee hankealueen kaakkois-/eteläosassa.

Lupahakemuksen meluselvityksessä on mallinnettu tilanne, jossa kaikki toiminnot aiheuttavat yhtä aikaa melua kukin omalla tehollisella toiminta-ajallaan. Melumallissa ei ole kuitenkaan laskettu eri toimintojen maksimimelutasoja. Melun ekvivalenttitasot eivät todennäköisesti kuvaa riittävästi toiminnan melun häiritsevyyttä.

Meluselvityksessä tuloksissa melun impulssimaisuutta ei ole otettu huomioon. Impulssimaisuus on kuitenkin perusteltua ottaa huomioon verrattaessa tuloksia melutason ohjearvoihin, koska hanke sijoittuu Birgitan polun päälle ja hankkeesta vastaavan esityksen mukaan reittiä siirrettäisiin kiertämään hankealuetta. Melun impulssimaisuus olisi todennäköisesti havaittavissa satojen metrin etäisyydelle, hankkeesta vastaavan toimittaman tiedon mukaan noin 600 metrin etäisyydellä, ja se kohdistuisi siten Birgitan polun käyttäjiin. Birgitan polku on maankäytön osoittama merkittävä seudullinen ulkoilu- ja retkeilyreitti Tampereen kaupunkiseudulla.

Kiviainestoinnalla on yhteisvaikutuksia noin 1 kilometrin metrin etäisyydellä sijaitsevan kalliokiviainesten ottoalueen kanssa. Meluselvityksessä on otettu huomioon toisen hankkeen vireillä oleva laajennushanke Karhuvuoren suuntaan. Molempien hankkeiden häiritsevä melu kohdistuu nykyisen maankäytön osoittamaan, olemassa olevaan seudulliseen ulkoilureittiin, Birgitan polkuun. Impulssimaisuutta ei ole meluselvityksessä otettu huomioon myöskään yhteisvaikutusten tarkastelussa, siten että molempien hankkeiden aiheuttama melun impulssimaisuutta olisi tarkasteltu, vaikka hankkeesta vastaavan esitys Birgitan polun siirrosta sijoittuisi ottotoimintojen väliin. Karhumäestä pohjoiseen Sääksjärvellä on valmisteilla laaja kiviainesotto ja murskaus -hanke, jonka YVA-arvioinnin mukaan hankkeella olisi yhteisvaikutuksia seudullisen Birgitan polun käyttäjiin.

Asutuksen ja ottotoiminnan välillä on hakkuuaukkoja, ja asutuksen ja ottoalueen välissä ei ole maastossa muita kallioalueita, jotka suojaisivat asutusta melulta kiviainestoinninan eri vaiheissa (aloytus, muut ottovaiheet, lopetus). Asemakylän taajaman asutukseen ääniympäristössä voi kuulua pääradan melu, VT3:n melua ja satunnaista lentomelua. Vaikka alueella on muuta melua, toiminnan melun luonne on näistä poikkeavaa ja voi aiheuttaa haitallisia yhteisvaikutuksia asuinalueen viihtyisyyteen.

Meluselvityksen (29.5.2013) tuloksissa mainitaan vain ulkoilureitit, mutta melun osalta ei ole tarkastelu melun kohdistumista maankäytön osoittamaan virkistysalueeseen (V) eikä taajamatoimintojen alueeseen (A). Meluselvityksen mukaan hankkeen aiheuttamat melutasot näillä alueilla ylittävät valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvot, myös kun laskennan lähtöarvoissa on otettu huomioon hankealueen koilliskulman maa-ainesvalli ja tuotemurskekat (kuva V2 liite 4).

Meluselvityksen lähtötiedoissa on oletuksia hankealueen meluntorjunnasta kuten murskauslaitoksen viereen sijoitettavasta tuotemurskekasasta. Hankkeen aiheuttamat todennäköiset melutasot voivat siten olla meluselvityksessä esitettyä korkeampia.

Tärinä ja paineimpulssit

Hankkeesta ei todennäköisesti aiheudu alueen rakennuksiin kohdistuvia paineimpulsseja tai merkittävää maatärinää. Hankkeen kuljetuksista voi aiheutua tärinää kuljetusreitin varren lähiasutukselle.

Hiukkaset ja ilmanlaatu

Kiviainestoiminta voi aiheuttaa sekä esteettisiä että terveydelle haitallisia vaikutuksia. Terveydelle haitallinen hiukkaskokoluokka voi levitä laajalle alueelle, ja sen on todettu nostavan pitoisuuksia vielä 800 metrin etäisyydellä, ja vuorokausiohjearvoa vastaava pitoisuus voi ylittyä 500 metrin etäisyydelle asti. Lupahakemuksen mukaan lähimmät asuinrakennukset ja Asemakylän taajaman asutus ovat noin 700–900 m etäisyydellä ottoalueesta koilliseen. Asutuksen ja ottotoiminnan välillä on hakkuuaukkoja, ja asutuksen ja ottoalueen välissä ei ole maastossa muita kallioalueita, jotka suojaisivat asutusta kiviainestoiminnan eri vaiheissa (aloitus, muut ottovaiheet, lopetus).

Hankkeen aiheuttamat hiukkaspäästöt heikentävät ilmanlaatua nykyisen maankäytön osoittamalla virkistysalueella/viherkäytävässä ja taajamatoimintojen alueella. Birgitan polun esitetty sijainti hankealueen vieressä sijoittuisi samoin hiukkaspäästöjen aiheuttamien merkittävien haittojen alueelle. Alueen ottotoiminnoilla voi olla yhteisvaikutuksia hankealueiden välisellä alueella.

RATKAISU

Pirkanmaan ELY-keskus päättää, että Lempäälän Kuljun Karhumäen kalliokiviainestenoito ja murskaus -hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-lain) 4 §:n mukaan arviointimenettelyä sovelletaan asetuksella tarkemmin säädettyihin hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joista Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöön paneminen edellyttää arviointia taikka joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomen luonnon ja muun ympäristön erityispiirteiden vuoksi.

Lain 4 §:n 2 ja 3 momenttien mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin edellä tarkoitettuun olennaiseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, arviointia edellyttävien hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Harkittaessa YVA-lain mukaan vaikutusten merkittävyyttä yksittäistapauksessa otetaan erityisesti huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne.

YVA-asetuksen hankeluettelon mukaan YVA-menettelyä on aina sovellettava kiviaineksen ottoon, kun louhinta-alueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria tai otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa. Karhumäen hankkeen kiviaineksen otto on YVA-asetuksen hankeluettelossa mainittua hanketta pienempi, hanketyypin kokorajojen mukaan noin 50 %.

YVA-menettelyä on aina sovellettava kaatopaikkoihin, jotka on mitoitettu vähintään 20 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle. Tällaisia hankkeita ovat muun muassa maankaatopaikat. Hankekuvauksen mukainen muualta tuotavan maa-aineksen alle vuoden kestävä varastointi hankealueella ei ole hankeluettelon tarkoittamaa toimintaa.

Tässä YVA-päätöksessä hankkeeseen on otettu kuuluvaksi ottamissuunnitelmassa kuvattu kalliokiviainestenoito ja murskaus mukaan lukien muualta tuotavan kalliokiviaineksen käsittely sekä maa-aineksen kuljetusreitit. Lisäksi yhteisvaikutuksissa otetaan huomioon muut toiminnot, erityisesti toinen ottamisalue kilometrin etäisyydellä sekä Sääksjärven kiviainesten ottamis- ja murskaus-hanke.

Päätöksessä YVA-menettelyn soveltamisesta yksittäistapaukseen eli YVA-lain soveltamisalassa ei ennakoita muiden sektorilakien mukaan hankkeelle mahdollisesti annettavia lupamääräyksiä tai muutoin lupien myöntämisedellytyksien täyttymistä. YVA-lain mukaan arviointimenettelyä tulee soveltaa, mikäli hankkeella tunnistetaan olevan YVA-lain tarkoittamia todennäköisiä merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia tässä päätöksessä käytävissä olevilla tiedoilla. Hanke on silloin rinnastettavissa YVA-asetuksen hankeluettelon hankkeisiin, joihin tulee aina soveltaa arviointimenettelyä.

Karhumäen hanke ei vastaa Pirkanmaan 1. maakuntakaavan osoittamaa maankäyttöä, ja siitä aiheutuu todennäköisesti merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka olisivat ristiriidassa maankäytön varausten kanssa.

Karhumäen hanke sijoittuu ympäristöministeriön vahvistaman Pirkanmaan 2. vaihemaa-kuntakaavan alueelle, joka on useiden maakunnallisten ja valtakunnallisten liikenne- ja logistiikkayhteyksien solmukohta mukaan lukien Tampereen läntisen oikoradan yhteystarve. Liikenne- ja logistiikka -yhteystarpeiden tarkempi suunnittelu on vireillä maakuntakaava 2040:n valmistelussa. Tässä vaiheessa yksittäinen hanke vaatii erityistä yhteen sovittavaa suunnittelua valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävän maankäytön kanssa. Käytävissä olevien tietojen perusteella yhteensovittamiseen ja mahdollisiin ympäristöhaitallisiin vaikutuksiin liittyy merkittävää epävarmuutta.

Hankkeen vaikutukset voivat kohdistua Pirkanmaan 1. maakuntakaavan ja 2. vaihemaa-kuntakaavan sekä valmisteilla olevan maakuntakaava 2040 varauksien toteuttamiseen merkittävästi. Kaavojen suunnittelussa ja toteuttamisessa on velvoitettu ottamaan huomioon useiden ympäristöarvojen säilyminen kuten luontoarvot sekä ulkoilu- ja virkistysyhteydet. Karhumäen hanke heikentää todennäköisesti merkittävästi mahdollisuuksia suunnitella ja toteuttaa maakuntakaavan varauksina osoitettuja valtakunnallisia ja maakunnallisia hankkeita ja niiden vaihtoehtoja Lempäälän ja Pirkkalan alueelle siten että myös tietyt ympäristöarvot otetaan huomioon kaavojen tarkoittamalla tavalla.

Karhumäen hanke katkaisee viheryhteyden ja sijoittuu Birgitan polun päälle sekä aiheuttaa todennäköisiä merkittäviä suoria haitallisia vaikutuksia kuten räjäytykset, melu ja hiukkas- set. Hankkeella on siten todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia nykyisen

maankäytön osoittamaan nykyiseen ja tulevaan maankäyttöön. Terveysteen ja turvallisuuteen liittyvät todennäköiset välilliset vaikutukset kohdistuvat laajaan väestömäärään Tampereen kaupunkiseudulla ja ovat siten merkittäviä. Yhteisvaikutukset toisen ottoalueen kanssa lisäävät todennäköisesti haittoja. Lisäksi hanke aiheuttaa haittaa kunnan latuverkostolle.

Hankkeen kuljetusten suorat ihmisiin kohdistuvat vaikutukset kohdistuvat todennäköisesti suureen väestömäärään taajama-asutuksen kautta kulkevien reittien vuoksi. Hankkeen kuljetusten haitalliset vaikutukset kunnan maankäyttöä toteuttavaan toimintaan ja sen kautta ihmisten terveelliseen, turvalliseen ja viihtyisään elinympäristöön voivat muodostua tällä perusteella todennäköisesti merkittäviksi.

Lisäksi hankkeen hiukkaspäästöt, melu ja värinä heikentävät todennäköisesti asuinalueen elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä.

Pirkanmaalle tyypillisiin maa- ja kallioperän arseenipitoisen kalliokiviaineksen ympäristövaikutuksiin ja riskien hallintaan liittyy vielä tutkimustiedon puutetta. Tutkimustuloksia ja niihin perustuvia riskinhallinnan ohjeita on odotettavissa kesällä 2014.

Erityisesti Tampereen laajalla kaupunkiseudulla ja valtakunnallisten liikenneyhteyksien solmukohdassa Karhumäen kalliokiviainesotto vaikuttaa kestävään luonnonvarojen käyttöön ja materiaalitehokkuuteen sekä samalla kestävään yhdyskuntarakenteeseen. Kalliokiviainesten lisäksi näitä ovat maakuntakaavoissa erityisesti mainitut luonnonarvot ja -varat. Karhumäen hanke aiheuttaa todennäköisesti merkittävää epävarmuutta luonnonvarojen kestävään käyttöön ja säilymiseen.

Karhumäen kiviainesten otto ja murskaus -hankkeen todennäköiset merkittävät ja muutoin haitalliset ympäristövaikutukset vastaavat kokonaisuutena YVA-lain tarkoittamia yksittäistapauksen todennäköisiä merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Tällä tarkoitetaan, että hankkeesta aiheutuu todennäköisesti laadultaan tai laajuudeltaan merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka ovat kokonaisuutena rinnastettavissa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa asetuksessa mainittujen maa-ainestenotto-hankkeiden haitallisiin ympäristövaikutuksiin, kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne mukaan lukien yhteisvaikutukset viereisten ottamisalueiden kanssa.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994, 67/1999, 458/2006) 4, 6, 19 §
Asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006) 4, 6, 7 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 17 § 2 momentissa tarkoitetut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan.

Ympäristövaikutusyksikön päällikkö

Hannu Wirola

Ylitarkastaja

Leena Ivalo

PÄÄTÖS saantitodistusta vastaan hankkeesta vastaavalle

TIEDOTTAMINEN

Päätöksestä kuulutetaan (14 pv) Lempäälän kunnan virallisella ilmoitustaululla, ja päätös on nähtävillä Lempäälän kunnan palvelupisteessä, Tampereentie 8. Päätös on sähköisesti nähtävillä Pirkanmaan ELY-keskuksen kotisivulla www.ymparisto.fi

TIEDOKSI

Lempäälän kunta, ympäristönsuojelu ja kaavoitus
Pirkanmaan liitto
Pirkanmaan maakuntamuseo, kulttuuriympäristöyksikkö
Suomen ympäristökeskus
Lempäälän Kuljun Asemakylän omakotiyhdistys ry

LIITE Valitusosoitus

LISÄTIEDOT Ylitarkastaja Leena Ivalo, p. 0295 036 000